



**WOJEWODA
ŚWIĘTOKRZYSKI**

Kielce, dnia 18-03-2024

Znak:PNK.I.4131.49.2024

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 79 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 107)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr 407/LX/2024 Rady Powiatu Skarżyskiego z dnia 15 lutego 2024 roku w sprawie *dofinansowania doskonalenia zawodowego nauczycieli w roku 2024 w części dotyczącej § 3 ust. 2 i 5 uchwały oraz załącznika do uchwały.*

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 15 lutego 2024 roku Rada Powiatu Skarżyskiego podjęła uchwałę Nr 407/LX/2024 w sprawie dofinansowania doskonalenia zawodowego nauczycieli w roku 2024. Uchwała została przekazana do Wojewody Świętokrzyskiego w dniu 21 lutego 2024 roku. W dniu 7 marca 2024 roku Wojewoda zawiadomił Przewodniczącego Rady o wszczęciu postępowania nadzorczego oraz wyznaczył termin na złożenie ewentualnych wyjaśnień w sprawie. Wyjaśnienia zostały złożone w terminie.

Analizowana uchwała została podjęta na podstawie przepisów art. 70a ust. 3 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 roku – Karta Nauczyciela (t. jedn. Dz. U. 2023, poz. 984 ze zm. – dalej jako KN lub ustawa) oraz § 5 i 6 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 sierpnia 2019 roku w sprawie dofinansowania doskonalenia zawodowego nauczycieli, szczegółowych celów szkolenia branżowego oraz trybu i warunków kierowania nauczycieli na szkolenia branżowe (t. jedn. Dz. U. 2023r. poz. 2628 – dalej jako rozporządzenie).

Stosownie do treści art. 70a ust. 1 i 3 KN w budżetach organów prowadzących szkoły wyodrębnia się środki na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli, z uwzględnieniem szkoleń branżowych - w wysokości 0,8% planowanych rocznych środków

przeznaczonych na wynagrodzenia osobowe nauczycieli. Podziału środków dokonuje się po zasięgnięciu opinii zakładowych organizacji związkowych zrzeszających nauczycieli. Przepisy § 5 i 6 rozporządzenia przewidują natomiast, że organ prowadzący do dnia 31 stycznia danego roku opracowuje na dany rok kalendarzowy plan dofinansowania form doskonalenia zawodowego nauczycieli, o których mowa w art. 70a ust. 3a KN, jak również że organ ten, w porozumieniu z dyrektorami szkół, ustala corocznie maksymalną kwotę dofinansowania opłat pobieranych przez podmioty, o których mowa w art. 70a ust. 3a pkt 1 i 2 KN, a także formy i specjalności kształcenia, na które dofinansowanie jest przyznawane.

W § 3 ust. 2 uchwały Rada Powiatu wskazała, że wzór wniosku o przyznanie dofinansowania stanowi załącznik do przedmiotowej uchwały. Jednocześnie w załączniku do uchwały Rada Powiatu określiła wzór wniosku o przyznanie dofinansowania form doskonalenia zawodowego, w którym przewidziano m.in. wymóg udzielenia informacji o wysokości poniesionej opłaty i ukończonym semestrze. Ponadto w § 3 ust. 5 uchwały ustalono, że w przypadku, w którym nauczyciel realizuje więcej niż jedną formę indywidualnego doskonalenia, dofinansowaniu podlega tylko jedna wskazana przez nauczyciela forma doskonalenia zawodowego.

W ocenie organu nadzoru, wprowadzenie na mocy analizowanej uchwały obowiązku złożenia przez nauczyciela wniosku o dofinansowanie zgodnie z załączonym do uchwały wzorem, jak również ograniczenie możliwości uzyskania dofinansowania tylko do jednej formy doskonalenia zawodowego, nie znajduje umocowania w obowiązujących przepisach.

Treść składanego przez nauczyciela wniosku o dofinansowanie kosztów lub opłat została określona w § 3 ust. 3 rozporządzenia. Zgodnie z zawartą tam regulacją wniosek nauczyciela powinien zawierać: imię i nazwisko nauczyciela; nazwę danej formy doskonalenia zawodowego nauczycieli, o której dofinansowanie ubiega się nauczyciel; nazwę organizatora danej formy doskonalenia zawodowego nauczycieli, o której dofinansowanie ubiega się nauczyciel; wysokość kosztów, o których mowa w § 2 pkt 1 lit. a rozporządzenia, lub opłat, o których mowa w § 2 pkt 3 rozporządzenia, o których dofinansowanie ubiega się nauczyciel; uzasadnienie przydatności w pracy zawodowej odbycia danej formy doskonalenia zawodowego nauczycieli, a w przypadku szkolenia branżowego - szkolenia branżowego wskazanego przez nauczyciela we wniosku, o którym mowa w art. 70c ust. 5 KN, o której dofinansowanie ubiega się nauczyciel; oraz podpis nauczyciela. Z przepisu § 3 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia wynika natomiast, że wnioski nauczycieli o dofinansowanie są uwzględniane

przez dyrektora szkoły przy określaniu potrzeb w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli na dany rok.

Wbrew twierdzeniom Rady Powiatu Skarżyskiego, zawartym w przekazanych Wojewodzie wyjaśnieniach, analiza treści wskazanych wyżej przepisów nie daje podstaw do przyjęcia, że wniosek, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 5 i § 3 rozporządzenia, służy jedynie określeniu przez dyrektora szkoły potrzeb w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli, jak również że brak ustalenia przez organ prowadzący odrębnego wzoru wniosku o przyznanie dofinansowania spowoduje, że nauczyciele, którzy nie przewidywali doskonalenia w następnym roku kalendarzowym, nie będą się mogli o nie ubiegać. Powyższemu przeczy zarówno wykładnia językowa, jak i celowościowa przepisów rozporządzenia. Po pierwsze prawodawca wyraźnie wskazał, że wniosek, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 5 i § 3 rozporządzenia, dotyczy kosztów lub opłat, o których dofinansowanie ubiega się nauczyciel, a nie o które ma zamiar się ubiegać w kolejnym roku kalendarzowym. Po drugie zaś, gdyby prawodawca uzależnił możliwość ubiegania się przez nauczyciela o dofinansowanie od złożenia wniosku według wzoru wskazanego przez organ prowadzący, wprost przyznałby organowi prowadzącemu kompetencję do ustalenia wzoru takiego wniosku, tak jak przyznał mu kompetencję do określenia maksymalnej kwoty dofinansowania opłat pobieranych przez podmioty, o których mowa w art. 70a ust. 3a pkt 1 i 2 KN, oraz form i specjalności, na które dofinansowanie może zostać przyznane. Tymczasem kompetencja taka nie została przewidziana, nie można jej również wywodzić z treści przepisu § 5 rozporządzenia, dotyczącego planu dofinansowania form doskonalenia zawodowego nauczycieli. Z powyższego wynika, że nauczyciel jest uprawniony do złożenia wniosku o dofinansowanie danej formy doskonalenia zawodowego według wybranego przez siebie, a nie narzuconego przez organ prowadzący, wzoru, o ile wzór ten odpowiada wymaganiom określonym w § 3 ust. 3 rozporządzenia.

Odnosząc się natomiast do regulacji zawartej w § 3 ust. 5 uchwały należy podkreślić, że z przepisów ustawy – Karta Nauczyciela ani z przepisów rozporządzenia nie wynika uprawnienie do ustalenia przez organ prowadzący innych, niż przewidziane w § 6 rozporządzenia, ograniczeń w zakresie dofinansowania doskonalenia zawodowego nauczycieli. Organ prowadzący może zatem wyznaczyć granice, w jakich nauczyciel jest uprawniony do skorzystania z dofinansowania, jedynie w zakresie dotyczącym maksymalnej kwoty dofinansowania opłat pobieranych przez podmioty, o których mowa w art. 70a ust. 3a

pkt 1 i 2 ustawy, oraz form i specjalności, na które dofinansowanie może zostać przyznane. W powyższym zakresie nie mieści się ograniczenie możliwości uzyskania dofinansowania tylko do jednej, wskazanej przez nauczyciela, formy doskonalenia zawodowego w przypadku, w którym nauczyciel realizuje więcej niż jedną formę indywidualnego doskonalenia. Skoro zatem przepisy prawa nie zawierają wyraźnego upoważnienia dla organu prowadzącego do wprowadzenia innych, niż przewidziane w ustawie lub rozporządzeniu, ograniczeń, należy uznać, że intencją prawodawcy było zapewnienie możliwości korzystania przez nauczycieli z dofinansowania w takich granicach, jakie wprost wyznaczają przepisy art. 70a KN oraz § 5 i 6 rozporządzenia.

Organy władzy publicznej działają wyłącznie na podstawie i w granicach prawa. Każde działanie organu samorządu terytorialnego, w tym także organu wykonującego zadania organu prowadzącego szkołę, musi mieć oparcie w obowiązującym prawie. Zatem działanie na podstawie i w granicach prawa to takie działanie organu, którego umocowanie wynika z właściwego przepisu prawa. W przypadku podjęcia przez organ działania pomimo braku takiego umocowania lub z przekroczeniem jego granic dochodzi do istotnego naruszenia prawa. Jeżeli zaś działanie takie przybiera formę uchwały, implikuje to konieczność stwierdzenia nieważności tej uchwały w zakresie, w jakim pozostaje ona sprzeczna z przepisami powszechnie obowiązującymi.

Powyższe uzasadnia stwierdzenie nieważności uchwały Nr 407/LX/2024 Rady Powiatu Skarżyskiego z dnia 15 lutego 2024 roku w sprawie dofinansowania doskonalenia zawodowego nauczycieli w roku 2024 – w części dotyczącej § 3 ust. 2 i 5 uchwały oraz załącznika do uchwały, określającego wzór wniosku o przyznanie dofinansowania form doskonalenia zawodowego – jako podjętej z istotnym naruszeniem przepisów § 3 ust. 3 oraz § 5 i 6 rozporządzenia.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach za pośrednictwem Wojewody Świętokrzyskiego - w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.

Józef Bryk
Wojewoda Świętokrzyski